МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ, АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

Суми Сумський державний університет 2016 противагу старому, більш конкретному суфіксу -і, конкуруючий з ним -heit особливо часто з'єднується з прикметниками, що мають абстрактне значення, особливо з похідними: gilichheit (Gleichheit).

Давньоверхньонімецьке слово tuom вживається в значенні «звичай», «закон», «влада». У складних словах воно означало «стан», «суспільне становище»: наприклад, munichtuom (Mönchtum), букв. «положення ченця»; magettuom (Jungfräulichkeit). У цьому значенні -tuom конкурує з -scaft і також може мати збірне значення: Rittertum - Ritterschaft, Bürgertum - Bürgerschaft. Зі значення «стану» і «звичаю» розвиваються абстрактні іменники типу Ігтtum, Christentum, Luthertum, що позначають напрям думок, віросповідання.

У ряді випадків значення всіх трьох суфіксів перехрещуються, і їх диференціація має лексичний характер. Наприклад: Eigenheit (своєрідність) - Eigenschaft (властивість) - Eigentum (власність), Meisterschaft (майстерність) - Meistertum (положення майстра), Christentum (християнство) - Christenheit (християнські народи).

Отже, давньоверхньонімецький період характеризується розвитком цілого ряду нових засобів словотвору. Процес цей відбувається під впливом більш розвиненої латинської мови.

- 1. Бах А. История немецкого языка. M. : Едиториал, 2003. 344 c.
- 2. Жирмунский В. М. История немецкого языка. М.: Издательство литературы на иностранных языках, 1948. 300 с.

THE MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF OLD ENGLISH FROM THE PERSPECTIVE OF LINGVOSYNERGETIC ANALYSIS

Yanenko Y. S., student PR-41
(Sumy State University),
Rudenko N.V., lecturer
(Sumy State University),
Pertenko A.V., company director "A-ProSystem"

In the modern approach to study of language scientists ever more often use synergistic method, which is based on study of the organization and self-organization of processes in systems of various levels of complexity. As language is the most vivid example of a complex system,

we have, in general, the right to discourse about the extrapolation of area of linguistic studies and the communication component of a language onto a plane of synergetic methodology.

Lingvosynergetics or linguistic synergy is a trend of scientific development which is concerned with antientropic processes occurring in different lingual systems. Lingvosynergetics pays special attention to consideration of the separate, most significant elements of language structure. Synergetics itself is based in study of dynamical systems. Today the term "dynamical system" is generally accepted to regard an object or process to which we can allocate a state of overall stability in one of stages of their development as the description of this system in the instant non-synchronistic aspect.

Old English (or Anglo-Saxon English) is an early, relatively stable and scientifically well-founded form of English (from the middle of V century to the middle of the XII century) which was spoken in territories of current England and southern Scotland [2, 26]. Old English has a possibility to be considered in the lingvosynergetic approach as it possesses all features of a proper linguistic system. Old English was not dialectally homogeneous language, so it is necessary to specify consideration of all the system precisely at the dialect level while highlighting certain properties at the same time. The research of any distinguishing characteristics of dialect, such as its morphology, depends on monuments of literature. As to Kentish dialect, rather an insignificant amount of the monuments of ancient English literature remained. Kentish dialect is easily being traced in various glosses and business papers. It is the dialect of the Jutes that provides an absolute specification of morphological model which is very significant for general lingvosynergetic analysis for Old English as a linguistic system.

The general trend of old English presupposes preserving the morphological characteristics of the noun which are expressed by means of synthetic word-formation [2, 210]. An inflectional differentiation of masculine form can be observed especially well (-a, $-\phi$, -e for masculine gender, $-\phi$, -e for feminine and the ending $-\phi$ is for a neuter). Adjective and pronouns that come as a correlating component, fairly often function as identification for the category of gender in nouns. The category of case is also easily defined on behalf of this inflectional principle: The genitive case possesses an ending -a, the dative case possesses an ending -um, which was already fixed in Old English inflection. The category of number does not have any peculiarities and subordinates to general principles of Old English along with three other dialects. When considering the adjective it is worth mentioning the fact that they follow the principles of morphological system of the noun and possess the same characteristics of definitions of gender, number, and case.

System of pronouns in the Old English dialects has five different types. The peculiarity here is that not all types are used actively and there is a notable predomination in usage of possessive and demonstrative pronouns. Personal pronouns are represented very poorly. If we compare the quantity of pronouns in language, a significant prevalence of a masculine and feminine can be observed.

The quantitative systematization of verbs points to active use of infinitive as the core prevailing form required by functions in language. Use of preterite-present verbs is not a fundamental factor in Kentish dialect. Existence of separate strong and weak paradigm-based verb declensions is not a defining factor in the morphological system of this dialect.

Applying Greenberg's quantitative approach not only to the complete linguistic system, but rather its separate components, considering the morphological peculiarities of Kentish dialect in a system of lingvosynergetic analysis, we have to mention that so-called "predominant inflection index" of Kentish has the highest rate among three other dialects [1, 75].

The same occurs with the synthetic index of four dialects as well. But as we consider that, a morphological dissonance arises, consisting in consideration of a separate dialect of Old English as the sole representative in its special linguistic typology. Therefore, lingvosynergetic analysis in the given manner is possible, albeit questionable option of application of such method.

- 1. Гринберг Дж. Квантитативный подход к морфологической типологии языков // Новое в лингвистике. Вып. 3. М.: Изд-во иностр. л-ры, 1963. с. 60-94.
- 2. Смирницкий А.И. Древнеанглийский язык. -М.:МГУ, 1998.-317 с.
- 3. Popova Y. V. Grammatical and Lexical Constituent of Pre-Election Discourse [Text]/ Y. V. Popova, Y. V. Yemelyanova, N. A. Prikhodko // Middle-East Journal of Scientific Research. 2014. № 19 (1). C. 48-51.

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА ЯК ДЖЕРЕЛО АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ДЖ. К. РОУЛІНГ ТА ДЖ. Р. Р. ТОЛКІЄНА)

Федорчук Р. А., студ. гр. ПР-22 (Сумський державний університет), Приходько Н. А., викладач кафедри ГФ (Сумський державний університет)

Неологізми — це один з розділів пасивного словника носіїв мови, слова що ще не ввійшли до широкого вжитку, але позначають явища